

Párky za 144 Kč! Němci zkusili „ekologický příplatek“. Pryč z EU, Češi, velí expert

- CZ24 News | 2. srpna 2023

Německý obchodní řetězec Penny se rozhodl názorně ukázat, kolik by stály potraviny, pokud by do jejich ceny byly zahrnuty ekologické náklady. Pro tento týden se rozhodl u devíti vybraných druhů zboží navýšit cenu o ekologický příplatek. „Ukaž se zákazník, jak jsi uvědomělý, jak jsi pokrokový, jak jsi šetrný ke své matičce Zemi, a plácni se přes kapsu. Zaplať o deset, dvacet procent více, než bys zaplatil za standardní produkt,“ komentuje pro ParlamentníListy.cz tento krok německých obchodníků makroekonom Jaroslav Šulc.

Do nevídaného experimentu se tento týden pustil německý obchodní řetězec Penny. Své zákazníky zaskočí tím, že k ceně vybraných devíti produktů připočítává ekologické náklady. Ty by měly zohlednit všechny ekologické a zdravotní škody způsobené výrobou. Ve vybraném zboží, které zdraží až o 94 procent, se ocitly především sýry, jogurty a párky. Například 300gramové balení sýra maasdam zdražilo z 2,49 eura (59,80 koruny) na 4,84 eura (116,30 koruny), za balení vídeňských párků zaplatí kupující 6,01 eura (144,40 koruny) místo 3,19 eura (76,60 koruny). Cena mozzarely vzrostla pro tento týden z 89 centů (21,40 koruny) na 1,55 eura (37,20 koruny) a ovocný jogurt z 1,19 eura (28,60 koruny) na 1,56 eura (37,50 koruny).

Penny chce tímto opatřením vytvořit u zákazníků povědomí o tom, že ceny potravin, které vznikají v dodavatelském řetězci, neodrážejí ekologické náklady. „Skutečné ceny“ vybraných produktů zahrnují nejen obvyklé výrobní náklady, ale i dopady produkce potravin na půdu, klima, vodu a zdraví. Vypočítali je vědci z Technické univerzity v Norimberku a Univerzity v Greifswaldu. Podle nich existují skryté náklady ve výši 2,35 eura (56,40 koruny), z toho 85 centů (20,40 koruny) za emise poškozující klima ze zemědělství, jako je metan nebo CO₂. Dále 76 centů (18,30 koruny) za znečištění půdy způsobené intenzivním zemědělstvím na výrobu krmiv. Dalších 63 centů (15,10 koruny) za dopad používání pesticidů a dalších faktorů na zdraví farmářů. A přes 10 centů (2,40 koruny) za znečištění podzemních vod například hnojivy.

„Jak známo, kus západní Evropy, já je nazvu nelichotivě ekofanatiky, se zbláznil na kvadrát, protože když už nevědí, jak oslovit zákazníka, tak mu říkají: ‚Tady máš ekoceny, to jsou ty ekokoutky, ekopotraviny a tak dál‘. Rozumím tomu, že se ekologické produkty vyrábějí ze surovin vypěstovaných za odlišných, ne úplně standardních podmínek, a tak jsou ve výsledku pochopitelně dražší. Ale tihle ekofanatici už pochopili, že jejich výmysly o návratu k přírodě jsou zajímavé, ale drahé, a tak v tomto případě dělají z nouze ctnost. Říkají: ‚Ukaž se zákazník, jak jsi uvědomělý, jak jsi pokrokový, jak jsi šetrný ke své matičce Zemi, a plácni se přes kapsu. Zaplať o deset, dvacet procent více, než bys zaplatil za standardní produkt‘. Je to jenom další varianta fáze lhaní souboje o zákazníka,“ uvádí pro ParlamentníListy.cz makroekonom Jaroslav Šulc.

Tento krok německého obchodního řetězce nutně vyvolává otázky, zda jde jen o jakýsi výstřel do tmy a svérázný pokus, jak připoutat pozornost zákazníka k možným ekologickým škodám způsobeným výrobou, nebo se to dá brát jako varování, že tímto směrem uvažování obchodníků a především politiků může do budoucna vést. „Obávám se, že to je malování čerta na zeď v sytých barvách a že to není daleko od pravdy. To jsou ti novodobí komsomolci, kteří kácejí les bez ohledu na to, kolik třísek létá okolo. Jsou to ekošilenci s ohněm v očích, co jdou hrudí proti kulometu. To je důvod, proč v poslední době, ačkoli jsem byl velký příznivec českého členství v Evropské unii, říkám, že je nejvyšší

čas vážně uvažovat nikoli o přijetí eura, což je úplný nesmysl, ale o postupném odchodu z Evropské unie. Je to jedna z mála variant záchrany tohoto národa. To, co se valí z Bruselu, je prostě fanatismus na druhou," upozorňuje ekonom.

Němci jsou nejen tahouni EU, ale také největší vyžírky

Tento nápad zatím ještě z Bruselu nepřichází, pouze se s ním vytasili šéfové obchodního řetězce u našich západních sousedů. Ale vzhledem k tomu, že jsou Němci po všech stránkách tahouny EU, tak co není, může „díky“ nim být. „Nejenom že jsou tahouni, ale také jsou největší vyžírky v Evropské unii, to je třeba vědět. Připomenu v té souvislosti podnikatelské heslo z počátku 90. let, které bylo velmi vulgární, ale snad ho mohu uvést: „Koho si platím, toho si také klátím“. Tím tehdejší mladí podnikatelé mínili své talentované spolupracovnice. Němci prostě mají tuhle náтуру v sobě a myslí si, že oni jsou ta spása Evropy. Při tom zvláštním klinči, ve kterém je Francie, kdy Itálie je ráda, že se drží, kdy Británie zavčasu odešla, nemají Němci v Evropě korektiv. To je ta tragédie," míní Jaroslav Šulc.

Zřejmě nebude náhodou, že se mezi devět vybraných položek, do jejichž cen byl pro tento týden zasazen ekologický příplatek, dostaly hojně mléčné výrobky. Stačí si vzpomenout na nizozemský „Plán pro dusík“, který požadoval vybit 30 procent stád hovězího dobytka do roku 2030. To vše kvůli hnojení a tomu, že krávy produkují svým trávicím ústrojím plyny, které mají oteplovat planetu Zemi. „Přiznám se, že já německou důkladnost, preciznost, propracovanost, provázanost a promyšlenost vůbec nepodceňuji, naopak. Němci, když už se do něčeho pouštějí, tak to mají ošetřené po všech stránkách. Samozřejmě že to má tohle pozadí. A protože krávy tím, že vylučují metan, tak prdět musí, tak podle těchto hochů ničí planetu," tuší makroekonom, že by vysoké ceny mléčných výrobků mohly vést k jejich nižší spotřebě a z ní vyplývajícímu snižování chovů.

Střední a chudší zákazník je vytlačován z trhu

Nápad s ekologickou přírážkou, která by měla odrážet ekologické náklady, co ponesou budoucí generace, nemusel skončit jen u potravin. „To jsou hry, k nimž musí být dva. Jedni, kteří to nabízejí, a pak ti druzí, co to musí kupovat. Čili rovnováha mezi nabídkou a poptávkou musí být zachována. V okamžiku, kdy se nabídka stane pro část poptávajících nedostupnou, tak drahou, že si to prostě nemůžou dovolit, tak trh musí nutně zkolabovat. To je to samé jako elektromobilita. Při cenách a nákladech na provoz elektrických vozů – a je jedno, jestli budou mít dojezd 40 kilometrů nebo dnes už tisícovku, jako mají některé korejské – dojde k vytlačení středního a chudšího zákazníka z trhu, protože nebude mít možnost si ho koupit. Tržní ekonomika se dá zdevastovat nejrůznějšími způsoby, tohle je jeden z nich," říká pro ParlamentníListy.cz Jaroslav Šulc.

Zamyslel se i nad termínem „skutečné ceny“, které v sobě zahrnují nejen obvyklé výrobní náklady, ale i neekologické dopady produkce. „Doteď jsem mluvil jako akademik, protože my jsme to měli na fakultě takhle naštudované a věděli jsme, co jsou to komplexní náklady. Věděli jsme, proč se za minulého režimu dotovalo mléko, dotovaly se potraviny a velmi výrazně maso. Peníze, které lidé na nákup neměli, se jim museli nalít jiným způsobem. A nalili se tak, že se jim prodávalo zboží s takzvanou zápornou daní z obrátu, tedy pod nákladovými cenami. Se ztrátou, ale vědomě. Tím sledovali, aby se nějakých 80 procent lidí mohlo bez problémů najíst a koupit si, co potřebují, za peníze, co mají. Za ty nízké peníze, upozorňuji, aby si mohli koupit levnější zboží," připomíná bývalý náměstek ministra financí.

Ekologičtí teroristé jsou škůdci přítomnosti i budoucnosti

„Mimochodem, teď už trochu odbíhám, jak řešila Amerika posledních 15 let problém stagnace příjmů v Americe u většiny domácností? No tím, že jim spotřební zboží nenabízela made in USA, ale made in Tai-wan, made in Vietnam, made in China. Prostě dovážely o třetinu, o polovinu levnější spotřební zboží do Ameriky. Samozřejmě si zlikvidovaly vlastní spotřební průmysl, ale udrželi lidi v klidu. Ta ekonomie je kouzelná, že se v ní nedá moc dlouho lhát, vždy se to nějak vrátí. Ale zpět k ekologickým aktivistům, nebo přesněji ekologickým teroristům. Jsou to škůdci přítomnosti i budoucnosti. Řeči o zadlužování budoucích generací poslouchám čtyřicet let a už mě to nebaví,“ dodává ekonom Jaroslav Šulc.

[ZDROJ](#)